

Białystok, dnia 23 kwietnia 2014 r.

WPN.670.15.2014.MŁ

DECYZJA

Na podstawie art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 t.j.) po rozpatrzeniu wniosku Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków o wydanie decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót ziemnych zmieniających stosunki wodne dla inwestycji polegającej na budowie urządzeń piętrzących oraz brodów na terenie rezerwatu przyrody „Rabinówka” oraz na działkach bezpośrednio do niego przylegających

orzeka się:

- I. ustalić następujące warunki prowadzenia robót ziemnych zmieniających stosunki wodne dla inwestycji polegającej na budowie urządzeń piętrzących oraz brodów na terenie rezerwatu przyrody „Rabinówka” oraz na działkach bezpośrednio do niego przylegających:
  - a) prace należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, rozrodczym płazów oraz tarła ryb i inkubacji ikry, czyli poza terminem od 15 marca do 31 lipca.
  - b) w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji należy zapewnić oszczędne korzystanie z terenu. Należy przyjąć minimalną szerokość pasa robót, tak aby zniszczeniu uległa jak najmniejsza powierzchnia roślinności.
  - c) prace należy prowadzić pod stałym nadzorem przyrodniczym w postaci specjalisty przyrodnika z doświadczeniem w pracy w terenie, posiadającego wiedzę i umiejętności rozpoznawania gatunków i siedlisk w szerokim zakresie, którego celem będzie kontrola budowy i zapobieganie ewentualnym stratom gatunkowym. W przypadku stwierdzenia w obrębie wykonywanych prac istnienia siedlisk gatunków chronionych należy wystąpić o stosowne zezwolenia na ich niszczenie, uszkodzenie bądź przemieszczanie zgodnie z zapisami ustawy *o ochronie przyrody*.
  - d) teren inwestycji należy zorganizować z uwzględnieniem zasad minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia powierzchni ziemi.
  - e) prace wykonać w sposób zabezpieczający przed zanieczyszczeniem środowiska naturalnego.
  - f) w trakcie prac należy kontrolować stan techniczny urządzeń mogących być źródłem potencjalnego skażenia gruntu i wód substancjami niebezpiecznymi. Niezbędne jest wyposażenie miejsca pracy w materiały neutralizujące ewentualne wycieki i rozlewy.

UZASADNIENIE

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków pismem z dnia 11 marca 2014 r., znak: 067/SEK/14 zwróciło się z prośbą o wydanie decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót ziemnych zmieniających stosunki wodne dla inwestycji polegającej na budowie urządzeń piętrzących oraz brodów na terenie rezerwatu przyrody „Rabinówka” oraz na działkach bezpośrednio do niego przylegających. Inwestycja będzie realizowana na dz. ewid. nr 5/1, 10, 19/1, 27/2, obręb Mieleszki, dz. ewid. nr 737, 769, 764, 767, 768, 30/1, 21, 731, 732, 765, 260/2, 240/1 obręb Mieleszki Kolonia gm. Gródek oraz dz. ewid. nr 559/1 obręb Pieńki, dz. ewid. nr 1 obręb Kuryły, dz. ewid. nr 139 obręb Kuchmy gm. Michałowo.

W dniu 21 marca 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku na podstawie art. 64 § 2 *Kodeksu postępowania administracyjnego* wezwał Wnioskodawcę do uzupełnienia braków w złożonym piśmie, które uzupełniono przy piśmie z dnia 26 marca 2014r., znak: 082/SEK/14.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o *ochronie przyrody* jest organem właściwym w sprawie wydania decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych położonych w województwie podlaskim, toteż w dniu 07 kwietnia 2014 r. zawiadomiono Stronę o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie.

Po zebraniu pełnego materiału dowodowego, w dniu 11 kwietnia 2014 r. tut. Organ na podstawie art. 10 *Kodeksu postępowania administracyjnego* zawiadomił Stronę o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz sposobie składania uwag i wniosków przed wydaniem decyzji ostatecznie kończącej postępowanie. W określonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski w prowadzonej sprawie.

Przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133 ze zm.) oraz w granicach projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 zatwierdzonego przez Komisję Europejską. Obszar inwestycji położony jest również w granicach rezerwatu przyrody „Rabinówka” dla którego obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 67/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 2 grudnia 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Rabinówki” (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego nr 257, poz. 2899 ze zm.).

Zgodnie z posiadanymi dokumentami planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie 20 szt. zastawek dębowych, 8 szt. progów, 26 szt. brodów oraz rozbudowy 4 szt. przepustów. Budowa progów obejmie roboty w większości wykonywane ręcznie, z wyjątkiem ścianki szczelnej, która zagłębianą będzie przy pomocy młota pneumatycznego lub koparki przystosowanej do zabijania ścianek. Zastawki dębowe wykonywane będą również w większości ręcznie za wyjątkiem ścianki dębowej zakładanej, która będzie montowana przy pomocy koparki. Brody także wykonywane będą w większości ręcznie, elementy większe takie jak: pale nośne oraz legary wykonywane będą przy pomocy sprzętu mechanicznego (koparka, dźwig, młot pneumatyczny). Rozbudowa istniejących przepustów polegać będzie na montażu

prefabrykowanych przyczółków wlotowych. Ze względu na podłoże torfowe wymagany będzie ruszt z bali drewnianych pod przyczółek, ścianki szczelne oraz wzmocnione fundamenty żelbetowe. Materiały do budowy w/w obiektów będą składowane poza terenem budowy. Zgodnie z posiadaną dokumentacją planowane przedsięwzięcie jest częścią projektu „Czynna ochrona cietrzewia na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II”. Budowa przedmiotowych urządzeń wodnych będzie skutkowała w przyszłości podniesieniem poziomu wód gruntowych, a następnie przyczyni się do zahamowania postępującego procesu degradacji terenów podmokłych – bardzo istotnych w ostojach cietrzewia. Wysoki poziom wód gruntowych jest naturalnym czynnikiem kształtującym optymalną strukturę przestrzenną i gatunkową zarówno roślinności zielnej jak i drzewostanów dla cietrzewia. Wyremontowane przepusty i zbudowane brody umożliwią dojazd oraz realizację zabiegów związanych z odtwarzaniem zarośniętych łąk, a w następnych latach ich użytkowanie.

Planowane prace realizowane będą na terenie rezerwatu przyrody „Rabinówka”, który funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Nr 67/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 2 grudnia 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Rabinówki” (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 257, poz. 2899 ze zm.). Tut. Organ pismem z dnia 25 marca 2014 r. znak: WPN.6205.25.2014.MW wyjaśnił, że celem ochrony tego rezerwatu jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych ostoi rzadkich i chronionych gatunków awifauny lęgowej, a w szczególności populacji cietrzewia na terenie Niecki Gródecko-Michałowskiej. Rezerwat „Rabinówka” posiada zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Nr 13/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2010 r. zmienione Zarządzeniem Nr 17/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 czerwca 2012 r. Na mocy art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) w rezerwatach przyrody obowiązuje szereg zakazów, a wśród nich *zakaz budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom (...) rezerwatu przyrody, a także zakaz (pkt 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody, na odstępstwa od których należy uzyskać stosowne zezwolenie w myśl art. 15 ust. 4 i 5 tejże ustawy.* W piśmie wskazano, iż rozpatrując łącznie oba ww. zapisy dotyczące zakazów należy stwierdzić, że budowa zastawek i progów piętrzących wodę na obszarze rezerwatu przyrody, która to zawiera się w czynnościach ujętych w tych przepisach, nie będzie zakazana, jeżeli tylko będzie służyła celom ochrony przyrody oraz celom rezerwatu przyrody. Analiza zapisów zadań ochronnych ustanowionych dla rezerwatu oraz aktualnie panujące warunki na jego obszarze (negatywny wpływ kopalni torfu, odpływ wód istniejącymi rowami melioracyjnymi z obszaru rezerwatu, obniżanie się poziomu wód gruntowych, murszenie torfowisk) należy uznać, iż ww. działania zmierzające do powstrzymania odpływu wód z jego obszaru są działaniami służącymi celom ochrony rezerwatu przyrody „Rabinówka”, a zatem również celom ochrony przyrody. W piśmie wskazano, że przeprowadzenie tych działań nie wymaga uzyskania stosownego zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwacie przyrody „Rabinówka”.

Z danych posiadanych przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Białymstoku wynika, iż na terenie planowanego przedsięwzięcia oraz w jego sąsiedztwie stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków m.in.: błotniak stawowy *Circus aeruginosus*,

blotniak łąkowy *Circus pygargus*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, kropiatka *Porzana porzana*, derkacz *Crex crex*, żuraw *Grus grus*, dubelt *Gallinago media*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*, jarzębatka *Sylvia nisoria*, gąsiorek *Lanius collurio*, cietrzew *Tetrao tetrix*, lerka *Lullula arborea*. Jak podaje Wnioskodawca wyremontowane przepusty i zbudowane brody umożliwią dojazd oraz realizację zabiegów związanych z odtwarzaniem zarośniętych łąk, a w następnych latach ich użytkowanie. Na przywróceniu właściwego uwodnienia rezerwatu i przyległych terenów oraz kontynuowaniu rozpoczętych w roku 2007 regularnych koszeń łąk korzystają powracające na te siedliska cenne gatunki ptaków z I Załącznika Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków wskazuje, że w ostatnich latach odnotowano zwiększenie populacji między innymi orlika krzykliwego i dubelta. Jak podaje Wnioskodawca obszar, na którym zlokalizowane jest przedsięwzięcie w większości porośnięty jest turzycami, trawami, ziołoroślami i szuwarem trzcinowym, a także krzewami.

Wnioskodawca dla przedmiotowej inwestycji uzyskał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach Wójta Gminy Gródek z dnia 17 czerwca 2013 r. znak: OŚ.6220.31.2013, w której stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Planowane przedsięwzięcie było opiniowane przez tut. Organ, który to postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 17 maja 2013 r. znak: WOOŚ-II.4240.214.2013 stwierdził, że nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w tym również obszary Natura 2000 OSO Puszcza Knyszyńska oraz SOO Ostoja Knyszyńska.

Art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody stanowi, że: „Prowadzenie robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych, oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne - na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych łągów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarłisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych, następuje na podstawie decyzji regionalnego dyrektora ochrony środowiska, który ustala warunki prowadzenia robót”. Należy zatem rozumieć, iż wydanie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót, o których mowa w ww. artykule jest obligatoryjne w przypadku łącznego spełnienia następujących warunków: projektowane prace spowodują zmianę stosunków wodnych oraz prowadzone będą na terenie o szczególnych wartościach przyrodniczych.

Kierując się zasadą przezorności wynikającą z art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.), obligującą do przewidzenia wszelkich następstw ingerencji w środowisko oraz podjęcia działań, które będą im zapobiegały lub będą je ograniczały do pewnego minimalnego stanu akceptowalnego z punktu widzenia ochrony środowiska, tut. Organ uznał, iż projektowane prace ziemne należy prowadzić w oparciu o dodatkowe warunki, które pozwolą zminimalizować ich wpływ na gatunki i siedliska występujące w zasięgu oddziaływania inwestycji.

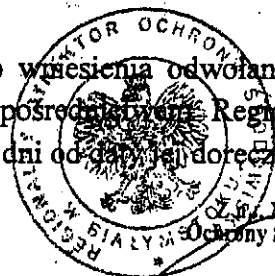
W związku z powyższym, w oparciu o art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody w rozstrzygnięciu niniejszej decyzji zobowiązano Inwestora do właściwego korzystania

z terenu oraz prowadzenia prac ziemnych poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza terminem od 15 marca do 31 lipca. Prace wykonywane będą po odlotach większości ptaków w związku z tym nie istnieje zagrożenie ich spłoszenia i zakłócenia wypoczynku i żerowania. Realizacja inwestycji poza tym terminem zminimalizuje również jej wpływ na batrachofaunę oraz ichtiofaunę występującą w obrębie ciek, gdyż zawiera się w nim okres rozrodczy płazów oraz tarła większości gatunków ryb. Zobowiązano również inwestora do prowadzenia wszelkich prac pod stałym wykwalifikowanym nadzorem przyrodniczym w postaci specjalisty przyrodnika, którego najważniejszym celem będzie kontrola terenu objętego planowanym przedsięwzięciem w celu zapobiegnięcia niszczenia chronionych gatunków lub siedlisk, mogących występować w obrębie realizowanej inwestycji. W przypadku braku możliwości uniknięcia ich naruszenia niezbędne będzie wstrzymanie prac i uzyskanie stosownego zezwolenia na ich niszczenie, uszkodzenie bądź przemieszczanie zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody. Wykorzystanie terenu należy projektować tak by podejmowane prace nie wpłynęły niekorzystnie na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt występujące w obszarze ich realizacji. Przestrzeganie przez Inwestora ustalonych niniejszą decyzją warunków prowadzenia robót ziemnych zmieniających stosunki wodne zminimalizuje negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na walory przyrodnicze terenu, na którym będzie ono realizowane oraz obszarów sąsiednich.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy prawo wnieścia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Beata Bezubik
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku

Beata Bezubik
p.o. Zastępcy Dyrektora

Otrzymują:

1. Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, ul. Ciepła 17/15-471 Białystok
2. a/a

